

Wat kunnen wij leren van **Lies op 't Land?**

VERDER:

- 7 Broodje zalm
- 10 Deelkerk
- 12 Levenslang 'Ja'
- 13 Zweden
- 14 Missionair avontuur

8

Een Sabbatical, ik had daar **ambivalente gevoelens** over. Bij collega's zag ik hoe **verfrist en verrijkt** ze terugkwamen, maar voor mijzelf had ik niet het gevoel dat ik **rust** nodig had. Dat ik er toch voor koos kwam ...

4 God is
mijn **anker** ...

Bob

BOB ESMEIJER
DIRECTEUR NAVIGATORS

Onlangs las ik een stukje van onze internationale Navigator president Mutua Muhaini dat mij erg aansprak. Het ging over Jozua 1. Het volk Israël bevindt zich voor de rivier de Jordaan. Zij gaan, na 40 jaar door de woestijn te hebben gezworven, het land in bezit nemen dat God hen beloofde. Mutua beschrijft drie eigenschappen die de Israëlieten nodig hebben om hun potentiële erfenis te realiseren.

In de eerste plaats **leiderschap**: het delen van een gezamenlijke richting. Ten tweede **partnerschap** om dit beloofde land in te kunnen trekken. Een aantal stammen had zich gevestigd aan de oostzijde van de rivier, maar zij konden niet rusten voordat het land aan de westzijde veroverd was. Zij moesten dit met elkaar doen, omdat het lot van alle stammen verbonden was. Tenslotte **geloof**. Dat betekende hun ogen openen voor wat God deed en zien hoe Hij de strijd leidde. Dat was van belang om de fouten, ontmoediging en het ongeloof van eerder te vermijden.

Wat kunnen we vandaag leren van dit historisch moment?

We zijn allemaal leiders in ons eigen leven, op ons werk, in de buurt.

Heb ik een duidelijk idee over de richting die ik wil gaan met deze mensen om mij heen en neem ik de tijd om hierover na te denken?

Ben ik bereid te laten zien hoe dit te doen en het dan ook zelf doen?

Misschien ben ik tevreden met het leiden van een Bijbelgroepje en met het mentoren van mensen om leerling van Jezus te worden. Hoe kan ik anderen aanmoedigen en helpen om ook een groepje te beginnen?

En met wie kan ik mij verbinden om samen op weg te gaan?

Ben ik opmerkzaam voor wat God doet, waar ligt mijn geloof? Of ben ik misschien ontmoedigd geraakt en mis ik geloof voor de taak die voor mij ligt? Durf ik God te vertrouwen om uit te reiken naar collega's, burens en vrienden? Geloof ik dat God hun harten kan veranderen?

Voor Annemieke en mij zijn al deze vragen heel reëel. Steeds hebben we het nodig om in gebed bij onze Vader te komen en te vragen ons te helpen de strijd te strijden om zijn Koninkrijk uit te breiden.

Graag sluit ik af met de bemoedigende woorden uit Jozua 1:9

'Wees vastberaden en standvastig, laat je door niets weerhouden of ontmoedigen, want waar je ook gaat, de Heer, je God, staat bij je.'

Bob & Annemieke

Gedachte

*'Misschien is dit **het moment** waarvoor je gemaakt bent Esther ...'*

Misschien heb je dit wel eens op een wandbord zien staan, deze tekst uit Esther 4 vers 4b. Als je erover nadenkt is het wel een spannende. Esther is een knap meisje dat wordt opgevoed door haar neef Mordechai, omdat haar ouders zijn overleden. Dat is al heftig, maar hij zorgde goed voor haar en haar leven is weer in rustig vaarwater gekomen. Maar dan opeens staat haar leven weer op de kop, want ze wordt meegenomen naar de koning die een nieuwe vrouw wil.

U kent het verhaal vast wel. De koning kiest haar en ze wordt koningin. Het Joodse volk wordt bedreigd door Haman en alleen Esther kan hen redden door naar de koning te gaan. Maar dat is gevaarlijk, want dat mag ze nooit ongevraagd doen, daar staat de doodstraf op. Esther reageert: 'Er komt vast wel op een andere manier redding'. Maar dan zegt Mordechai de zin die op dat wandbord staat ... en Esther gaat, ondanks het gevaar, en het Joodse volk wordt gered.

Heb jij wel eens zo'n gedachte gehad, een gedachte waarvan je voelde dat hij van God kwam, maar die zo spannend was dat je (bijna) niet durfde? Zou het wel of niet uitvoeren van die gedachte verschil maken? God had vast wel een andere manier om Gods volk te redden. Maar Esther zou dan nooit dit wonder van redding hebben meegemaakt.

Het verhaal raakt me. Hoe spannend ook, God heeft de regie en als wij zijn liefdevolle aanwijzingen volgen, mogen we ook het wonder wat daarop volgt meemaken. Durf jij dat aan? Durf ik dat aan? Misschien is dat wel waarvoor jij, of ik zijn gemaakt!

JIP financieel

JIP financieel verzorgt
o.a. de pensioenen voor
de Navigatorstaf

Info: Martijn Brands FFP of Thom Dijkstra, Tel. (085) 2030100
(Zwolle), E-mail: info@jip-financieel.nl, www.jip-financieel.nl

**ZOLANG DE
AARDE BESTAAT,**

**zullen voortaan zaaitijd
en oogsttijd, kou en hitte,
zomer en winter, en dag
en nacht blijven bestaan**

Genesis 8:22

Ik zou anders
nooit **zo gegroeid**
zijn ...

EEN LEVENS- VERANDEREND ADVIES ...

Reinouw Jellema is afgestudeerd verpleegkundige en zit nu voor haar **vijfde jaar** bij de Navigators in Nijmegen (NSN) waar ze ook woont. Daar heeft ze in eerste instantie echter niet voor gekozen ...

INTERVIEW: JEANETTE VOS-SPEK • FOTOGRAFIE: BERT WOUDESTRA

Reinouw is geboren in het Brabantse Oss. Het geloof is in haar jeugdjaren een vaststaand feit, maar vooral iets van de PKN kerk waar haar moeder predikant is en van christelijke waarden.

'Het sprak me niet echt persoonlijk aan; er zijn in Brabant weinig protestanten en in mijn gemeente waren er maar twee mensen van mijn leeftijd. Met vriendjes of vriendinnetjes sprak ik er niet over want zij vonden de kerk stom. Om iedereen tevreden te stellen bleef ik neutraal in het geloof en was ik er niet veel mee bezig.'

Op haar 16e gaat ze mee met een christelijk zeilkamp. Ze komt daar in aanraking met mensen van haar leeftijd die op zoek zijn naar God, die Bijbelteksten hebben gemarkeerd in hun Bijbel en ook favoriete teksten hebben. Dat maakt haar nieuwsgierig. 'In de avond zongen we met zijn allen en toen werd ik heel erg geraakt. Het voelde als een soort verliefdheid. We zongen uit de opwekkingsbundel 'U bent heilig' en 'Gods

volk wordt uitgeleid'. Ik voelde een ultieme vreugde; echt als een soort verliefdheid. Dat koppelde ik meteen aan God omdat we christelijke liederen zongen en ik realiseerde me dat dit de heilige Geest moest zijn die ons aanvuurde en zorgde dat we enthousiast waren in God en gedragen door Hem.'

Het zeilkamp zorgt voor een grote verandering bij Reinouw: het geloof wordt iets van haarzelf en daar wil ze iets mee gaan doen. Daarom begint ze samen met anderen in haar eigen gemeente jeugddiensten en doet ze belijdenis van haar geloof in de kerk.

Een paar jaar later gaat ze weer mee met het zeilkamp. Voordat ze daarheen gaat heeft ze een route voor haar nabije toekomst uitgedacht: ze wil studeren en een kamer huren en samen met een vriendin naar een zeilvereniging. Als ze dit vertelt op het zeilkamp zegt een van de leidinggevendenden: 'Laat ik je een advies geven; kies voor iets anders. Ga bij een christelijke

studentenvereniging'. Als ze vraagt waarom vertelt hij dat ze altijd bij hen kan zeilen, maar dat het dagelijks leren over God echt nodig is. En zo kiest ze ervoor om zich aan te sluiten bij Navigators.

'Als ik dat niet had gedaan, dan zou ik nooit zo gegroeid zijn zoals nu. Dan was ik weer in een setting en bij vrienden terechtgekomen waar het geloof in een negatief daglicht zou staan. Maar nu heb ik God leren kennen en een relatie met Hem ontwikkeld.' Door deze ontwikkeling raakt ze gemotiveerd om zelf leiding te gaan geven aan de zeilkampen.

'Bij NSN heb ik geleerd om me steeds af te vragen hoe mijn relatie met God is. Ik weet dat ik Hem zelf kan zoeken: in de Bijbel kan duiken, overdenkingen lezen, op zoek gaan naar vragen die ik heb, bidden en liederen zingen. Als ik die relatie soms niet als hecht ervaar dan kan ik beredeneren dat Hij er wel is.'

De ervaringen die Reinouw met God heeft zijn voor haar het bewijs dat Hij bestaat. 'Als dit mij zo heeft veranderd, dan kan dat ook bij anderen. Daarom nemen we de kinderen van het zeilkamp een week lang mee in hoe we zelf leven met God, zodat ze zien dat dit voor ons de normaalste zaak van de wereld is. Ik hoop dat zij of anderen ooit net zo geraakt zullen worden als ik. Dat kan bij iedereen die ervoor openstaat, want Hij is altijd aan het werk!'

'Tot mijn vierde jaar wilde ik niets van God weten. Maar toen ik vier was dacht ik: Ik wil, samen met papa, de Here Jezus wel in mijn hart vragen. En zo deed ik het. Ik kan me het niet heel goed herinneren, maar weet wel dat ik een echt **Gods besef** had. Dat God er was en ik gesprekjes met Hem had. Als ik daar nu op terugkijk dan besef ik wat **een groot geschenk** het was dat ik toen al zo'n besef had van een groots Iemand waarmee ik in relatie kon zijn.'

GOD IS MIJN ANKER

Lies op 't Land komt uit een echt Navigatorgezin. Haar ouders waren tot geloof gekomen bij Navigators en stelden hun boerderij open voor jongeren om zo hun leven met hen te delen. 'Ik maakte dat allemaal mee op onze boerderij. Maar op mijn zestiende ben ik gaan onderzoeken wat ik nu zelf geloof, want mijn geloof was ingebed in de context die mijn ouders mij gaven. Ik besepte dat mijn denken al zo vervuld was met het besef van God dat ik niet zonder kon. Waar of niet waar was helemaal niet aan de orde, Hij was er gewoon. En met Hem wilde ik in relatie zijn. Samen met mijn moeder heb ik in een gebed uitgesproken dat ik Hem wilde volgen in mijn leven. In die tijd ontdekte ik dat ik zelf ook een verantwoordelijkheid heb in deze relatie. Mijn vertrouwen groeide doordat ik mij liet kennen en ook kon ontvangen van God.'

Lies is kunstenaar, maar het heeft even geduurd voordat ze ontdekte dat ze daarvoor was gemaakt. 'Na de landbouwschool, mijn studie communicatie en mijn werk in een slagerij liep ik nog niet zo warm voor kunst. Ik deed wel een schildercursus maar meer als hobby. Mijn huisgenoot ging verhuizen en daardoor zocht ik een ander huis en het was niet mijn droom om mijn hele leven in een slagerij te werken. Iemand zei tegen mij, jij moet een DTS gaan doen. Ik was daar niet zo zeker van maar in de metro zei ik tegen God: 'Heer U moet hierover spreken, ik weet het niet en ik durf het niet. Ik ga het ook niet doen, maar als U spreekt ga ik wel.' Meteen kwam er zo'n heldere gedachte dat ik verbaasd was dat niemand anders dit

hoorde: 'Lies, het zal zijn als thuiskomen'. Dus ik ging. Ik vertrok naar Canada, naar een kunst DTS. Je kon daar dansen, muziek maken en schilderen. Ik koos voor het laatste.'

'Het gekke was dat het mij er niet eens om ging of ik talent had of dat ik goed was. Ik ontdekte daar dezelfde soort mensen als ik en dat het zo heerlijk was om te creëren. Natuurlijk was het goed om positieve reacties te krijgen op je werk, maar de herkenning op die plek was zo fijn. Uiteraard wil je je vaardigheden ontwikkelen en steeds beter worden. Maar voor mij gaat kunst over wat je wil vertellen en sluit de vorm die je kiest daarbij aan. Soms begin ik bij het materiaal en dan gaandeweg zie ik een beeld ontstaan en dat wil ik dan zo mooi mogelijk maken. Soms is het een idee een gedachte of een gevoel. Ik heb bijvoorbeeld een schilderij gemaakt over hoe God mijn angst omgevormd had in vertrouwen. Dan denk ik na over hoe angst eruit ziet. Ik koos voor rood en dan handen tegen het raam, dat is wel een angstig beeld. Vervolgens maakte ik daar allemaal schetsjes van en toen dacht ik, nee het is zwart en daar deed ik wat zilver over en toen was het opeens een nacht. Dat was het. Het is donker en God komt daarin en er ontstaat een schoonheid. Vervolgens bouwde ik dat enthousiast uit, maar dat werd weer 'te'. Ik moest het rustiger maken en gaan zitten en ontvangen wat God geeft en zo ontstond het schilderij: 'The night belongs to You.'

The night belongs to You

Gods
Koninkrijk
kan zich **in**
elk werkveld
openbaren

heaven values

Maar het kan ook dat ik ga werken met kleuren op een doek en ik zoek naar wat mooi is en zo ontstaat dan een gedachte waar een beeld bij komt. In het schilderij 'heaven values' heb ik een ontdekking van de laatste jaren verwerkt. Soms denk je dat alleen bepaalde beroepen of werkvelden, zoals dominee of zending, van waarde zijn in Gods koninkrijk. Maar ik geloof dat elk werkveld van waarde is en dat we daarover waardering naar elkaar moeten uitspreken, zodat Gods koninkrijk daarin ook doorbreekt. Gods Koninkrijk kan zich in elk werkveld openbaren.'

'God is mijn anker. Het is zo vervullend voor mij om met Hem om te gaan, zo overvloedig vol en ook zo verscherpend in mijn denken. Kunst maken is iets geestelijks. Aan de ene kant weerspiegel je iets van God en het maken in zichzelf ligt al zo dicht bij Gods hart. Kunstenaars, maar ook filosofen en theologen kunnen een cultuur verbeelden en verwoorden. Daarnaast kunnen ze de richting van een cultuur beïnvloeden en misschien zelfs bepalen. Een aantal decennia voor de tweede wereldoorlog dachten verschillende theologen en filosofen na over de waarde van mensen en hoe hun uiterlijk en herkomst hierop van invloed is. Dat vertaalde zich in hun kunst.

Hoe gaan wij als christenkunstenaars daar stem in hebben en het verhaal van hoop en verbinding, van liefhebben en omzien vertellen. Het verhaal van God zodat mensen weten over de rijkdom die beschikbaar is. Dat is belangrijk. We moeten onze kunstenaars voeden en dat is zo simpel als een schilderij kopen, zodat zij door kunnen gaan om dit verhaal in hun kunst te verwerken.'

Kunst maken ligt
dichtbij Gods hart

TEKSTAFETTE ● Wat is de favoriete bijbeltekst van **Lies op 't Land** en waarom?

Efeze 3:18: '... dan zult u met alle heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte kunnen begrijpen ...'

Toen deze tekst bij mij, als net afgestudeerde, uit mijn Bijbel sprong, resoneerde dat met de plek waar ik op dat moment was: ik was bezorgd over waar en wat voor werk ik kon doen. Deze tekst straalde als een liefdevolle belofte over mij en een uitnodiging voor mijn werkende leven: *een meer dimensionele beweging in Gods liefde in de context van werk.*

Marlies

MARLIES HOEKMAN

WERKT BIJ NAVIGATORS ALS COMMUNICATIEMEDEWERKER. IN DEZE COLUMN VERTELT ZIJ OVER HOE ZE, MET VALLEN EN OPSTAAN, ACHTER JEZUS AANGAAT.

Een maand geleden ging ik op een zondagochtend naar een openluchtdienst. Op de dag van het evenement had ik alleen totaal geen zin meer. Het was 'zo'n week'. Heb jij dat ook wel eens? **Al mijn to do's pasten niet meer op het lijstje**, mijn huis was een zooi en het voelde alsof ik al weken volledig achter de feiten aanliep. **Ik besloot toch maar te gaan** en wilde snel een lunch maken en dan weg, want ik was al aan de late kant. Ik trok de koelkast open en daar wachtte nog een leuke verrassing: **leeg**. Ik had de dag ervoor boodschappen willen doen, maar was er niet aan toegekomen. Het enige wat er nog stond, naast een pot augurken en een fles ketchup, was een half leeg bakje zalmzalade. Was die überhaupt nog wel goed? Even ruiken. Yes, het kan ermee door! Ik smeerde mijn broodjes en **vertrok met frisse tegenzin** naar de dienst.

Samen met een vriendin liep ik het veld op. Het was zo druk; de spreker was vanaf onze plek nog nét te zien. Hij begon zijn verhaal en ik luisterde ademloos. Ik had nog nooit zoiets meegemaakt; zijn boodschap was zo krachtig! Na wat voelde als een kwartier, keek ik op

EEN BROODJE ZALMSALADE OP EEN GLOEIENDE PLAAT

mijn telefoon: het was al 14:15! Ik wilde mijn broodje erbij pakken, maar dat voelde een beetje asociaal, dus ik wachtte geduldig terwijl mijn maag begon te knorren. Niet veel later werd de dienst stopgezet, het was nu echt tijd om te eten. Van het gesprek met mijn burenvinden we op dat zij dachten dat er een cateraar was in een tent verderop. 'Relaxed' dacht ik, kan ik die broodjes lekker in mijn tas laten zitten en genieten van de catering. Zou er friet zijn? Terwijl we zaten te wachten ontstond er rond de spreker wat tumult. Het ministry team stond om de spreker heen en ik zag één van hen gefrustreerd met zijn armen zwaaien. Na een tijdje bereikte het nieuws ook ons: Ze hadden gebeld en de cateraar had de verkeerde datum in zijn agenda staan: geen eten.

Ha, toch mooi dat ik lunch heb, maar, dan moet ik het eigenlijk wel met mijn vriendin delen. Of met de burenvinden? Een stukje verderop zag ik een ouder stel op klapstoeltjes zitten. Misschien moest ik het aan hen geven? Zij zouden waarschijnlijk het eerst van hun stokje gaan. Net voorbij het oudere stel zag ik een groepje Syrische vluchtelingen. Ze zagen eruit alsof ze al dagen niet gegeten hadden; mijn broodjes waren waarschijnlijk een druppel op de gloeiende plaat voor hen. Hoe verder ik keek, hoe meer nood ik zag. Lamgeslagen bleef ik zitten. Het had toch geen zin: zoveel mensen

die honger hebben en ik heb maar vijf broodjes. Dan toch zelf opeten? Het waren tenslotte mijn broodjes en ik had ook trek.

Toen ik in de richting van het ministry team keek, zag ik hoe gestrest ze waren. Opvallend genoeg leek de spreker ontzettend relaxed. Wat irritant zeg, had hij niet door dat dit echt een onhoudbare situatie is? Waarom is hij zo rustig? Zijn rust raakte me. Ergens voelde het zo onlogisch en tegelijk totaal niet. Misschien moest ik mijn lunch maar aan hem geven. Het voelde erg onzinnig en zelfs een beetje gênant. Ik met mijn rommelige huis, vaak rommelige leven en mijn paar broodjes met zalmzalade; had het nou echt zin om dat aan te bieden? Ik stond op en baande mijn weg door de menigte. Ik liep naar hem toe en toen ik voor hem stond, leek hij al precies te weten wie ik was en wat ik in mijn tas had. Ik pakte de broodjes en gaf ze aan hem. Een liefdevolle glimlach trok over zijn gezicht. En toen gebeurde er iets heel bijzonders ... (Naar Johannes 6: 5-14).

Hij wist precies **wie ik was** en wat ik in mijn tas had

EEN NIEUWE ROEPING

‘Een Sabbatical, ik had daar **ambivalente gevoelens** over. Bij collega’s zag ik hoe verfrist en verrijkt ze terugkwamen, maar voor mijzelf had ik niet het gevoel dat ik rust nodig had. Dat ik er toch voor koos kwam onder andere omdat ik wilde **ontdekken in hoeverre mijn relatie met God verweven was met mijn werk bij Navigators**. Met andere woorden, wat zouden God en ik nog hebben als ik niet meer elke dag voor mijn werk met Hem bezig was.’ Joost van Heusden koos voor een half jaar **sabbatical** na twintig jaar gewerkt te hebben bij Navigators. De uitkomst hiervan gaf een verrassende nieuwe roeping ...

Studenten vinden na NSV vaak **geen aansluiting** bij een kerk ...

Duidelijk was dat ik niet vanzelfsprekend in mijn oude rol als leider van NSV zou terug keren. Ik genoot enorm van mijn werk en ging er helemaal in op.

Met het gevaar dat ik andere verlangens, van God of mezelf, zo niet zou opmerken. Daarom besloot ik er echt met open handen in te gaan.'

'Op 1 juli begon mijn sabbatical met een gezinsvakantie, daarop volgde een debrief bij Le Rucher Ministries. Zij ondersteunen zendelingen die even afstand willen nemen, om in een begeleid proces na te denken over wat het werk je opgeleverd en gekost heeft en wat je daarmee wil. Zo reflecteerde ik over twintig jaar leiderschap bij Navigators, het leven van giften en of iets daarvan mij zo heeft beïnvloed, dat ik daar langer bij stil wilde staan. Een introvert programma, dat voor mij als extravert niet makkelijk, maar wel heel goed was.

Vervolgens zou ik in het buitenland allerlei inspirerende plekken en mensen bezoeken, maar hier gooide corona roet in het eten. Door het wegvallen van mijn planning verschoof de focus van dingen 'doen' met of voor God naar 'gewoon zijn'. Ik ging bijvoorbeeld met Hem windsurfen en Hij was erbij als ik met een vriend op de golfbaan liep. Wat tijdens deze periode boven kwam drijven, was het diepe besef dat God gek op mij is en blij met de relatie die we samen hebben en dat ik Hem graag wil dienen. De manier waarop was de grote vraag die nog beantwoord moest worden.'

'In November sliep ik regelmatig slecht en dan ging ik maar wandelen. Op een van die ochtenden had ik het idee dat Jezus mij vroeg of ik bereid was mijn rol binnen NSV los te laten en Hem te vertrouwen voor iets nieuws. Ik bad daarover, zette het in de week bij het sabbatical team dat Josephine en mij ondersteunde en informeerde Bob, onze directeur. De overtuiging dat dit van God was en het verdriet dat ik mijn team en ook de rol waar ik zo van genoten had moest loslaten, waren voor mij de bevestiging dat dit reëel was en ik daar ja op wilde zeggen. Er groeide een nieuw besef van roeping dat eigenlijk niet zomaar uit de lucht kwam vallen.'

'Al langere tijd dacht ik na over het feit dat veel studenten na hun NSV-tijd geen aansluiting vinden bij een kerk of geloofsgemeenschap en dan in hun eentje of met z'n tweeën proberen Jezus te volgen. Vaak lukt dat niet. Ik vroeg me af hoe we hen beter kunnen helpen diepe wortels en eigen overtuigingen te ontwikkelen die de toets van het leven en van teleurstelling kunnen doorstaan, zodat ze als ze veertig zijn intiemer en vruchtbaarder met Jezus leven dan in hun studententijd. Zo groeide het idee van de Lighthouse Community.'

'Lighthouse Community is een missionaire onderneming die in huizen hechte communities met een uitdagende cultuur ontwikkelt voor studenten en jong werkenden Kleine geloofsgemeenschappen waar je als huisgenoten samen, vanuit een gemeenschappelijke visie en met een stuk begeleiding, jezelf en de ander beter leert kennen en samen het leven met en voor Jezus vormgeeft in het leven van alle dag (door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of een small Alpha) groei je in geloof en leer je om dit met anderen te delen. De woonplek en de onderlinge relatie zijn de basis. Zo wordt dit hopelijk een sterk fundament voor de rest van het leven. Begeleiding komt van oudere christenen in de stad, waar tijdens een maaltijd kan worden doorgepraat en gebeden over wat er gebeurt.'

Samen het leven met en voor Jezus vormgeven ...

'Veel jonge mensen willen graag in een LightHouse wonen. De bottleneck is het vinden van beschikbare huizen, ideaal gezien met een verhuurvergunning. Huizen van eigenaren die de visie van LightHouse een warm hart toe dragen en die hun huis beschikbaar willen stellen door verkoop of verhuur voor langere tijd. Daarnaast is LightHouse ook (dringend) op zoek naar investeerders die de financiering mede mogelijk willen maken. Financiering met een zakelijk maar ook een geestelijk rendement. De Stichting Kerkelijk Geldbeheer van de PKN heeft geholpen om de eerste twee huizen te financieren, naast ondernemers, particuliere investeerders en enkele stichtingen die hier nog over nadenken. De eerste communities zullen komend jaar in Ede, Nijmegen en waarschijnlijk Rotterdam ontstaan. Het verlangen is dat er in heel Nederland hechte geloofsgemeenschappen voor jonge mensen zullen komen.'

'Ik geloof in partnership. In de kracht van samen iets mogelijk maken wat wederzijds mensen zegent. Die partners zoekt LightHouse in huiseigenaren, investeerders, in het netwerk dat om de huizen wordt gebouwd en ook in gebedspartners. Ik hoop dat dit artikel mensen uitnodigt om mee te gaan doen.'

LightHouse komt graag in contact met:

- huiseigenaren die hun huis mogelijk willen verhuren of verkopen. Ook als jij iemand kent met zo'n huis horen wij dat graag,
- potentiële investeerders,
- gebedspartners.

Meer informatie:

<https://lighthouse-community.nl>
Joost: 06 – 45790971,
joost@lighthouse-community.nl

SPANNENDE DINGEN

MAKEN AFHANKELIJK

'We zitten in de Deelkerk **op de voorste rang**: als je met mensen omgaat, hoor je hun verhaal. Mensen stellen zich kwetsbaar op en er is een veilige sfeer. Ik denk dan: Zo, jullie hebben heel wat voor de kiezen. Op zo'n moment is het fijn dat er over gesproken kan worden en dat je elkaar ook tot hand en voet kan zijn.' **André en Siebrich Douwma** uit Balkbrug begonnen in januari 2021 met de **Deelkerk**, geïnspireerd door dehuiskerk.nl van het Evangelisch Werkverband. Eerst met het eigen gezin, daarna met een ander echtpaar. Sinds die tijd is het initiatief langzaam gegroeid, **met creativiteit en mooie momenten, maar ook met groeipijn en teleurstelling.**

De Deelkerk komt één keer per maand samen in één van de huizen van de deelnemers. André over de naam: 'We deden mee met de LEF Learning Community. We zochten daar naar een andere term dan huiskerk. Wel 'kerk' erin, maar ook het idee van delen, ons leven met elkaar delen, verhalen delen, ons geloof delen. En ook dat we een deel konden zijn van de kerk. We dachten dat huiskerk een te grote afstand zou scheppen tot onze kerk zelf. In de naam Deelkerk zit dat allemaal.'

STILGEZET

André en Siebrich praten zoekend en denken na, nemen de tijd om antwoorden te formuleren. Zo zijn ze ook vanaf het begin met de Deelkerk bezig geweest: zoekend, de tijd nemend. De basis voor hun zoektocht lag in een moeizame periode daarvoor.

André: 'We zijn twee jaar geleden echt even stilgezet. We waren met jongerenwerk bezig en kwamen in een conflict in de kerk terecht. Ik zat in de jeugd, Siebrich zat in de jeugd, ik zat nog in de kerkenraad. Mijn broer overleed in die tijd. Toen was het emmertje even helemaal vol. Wij hebben gezegd: We stoppen met alles en we gaan ons herbronnen.'

Siebrich: 'Dat was wel een hele pittige tijd. Dat jouw broer overleed, kwam daar eigenlijk nog overheen. Het was naar, daar zijn we echt wel kapot van geweest. Maar uiteindelijk heeft dat

ons samen ook wat gebracht. Gewoon in het contact met God. We hebben toen geleerd om bijvoorbeeld samen de dag te beginnen. Ook om samen te bidden. Veel meer dan dat we eigenlijk ooit in ons huwelijk hadden gedaan.'

VERFRISSEND

Door corona kreeg de Deelkerk een impuls, zo vertelt André: 'We begonnen met één ander echtpaar. Door corona en het missen van verbondenheid hadden er meer mensen oren naar. Toen is het langzamerhand gaan groeien. Dat ging trouwens niet van vandaag op morgen, het was ook veel bidden en wachten, dat hebben we echt wel ervaren. Maar het is verfrissend als je andere dingen doet. Voor mij heeft het heel veel creativiteit en enthousiasme gebracht. Dan neem ik die groei pijn wel op de koop toe.'

Siebrich vult aan: 'We hadden ook wel teleurstellingen. Mensen haakten weer af, die vonden het toch niet wat. Mensen die we vroegen gingen uiteindelijk niet meedoen. Maar dan zien we ook weer hoe mensen met elkaar connecten en dat er opeens van meerdere kanten een vraag komt. Dat je denkt: Oh help, hoe gaan we dit nou weer doen?' Siebrich pakt een papiertje en begint te rekenen. 'Inmiddels zitten we op 31 deelnemers.'

MET ELKAAR DELEN

André en Siebrich zijn hun initiatief buiten hun kerk om gestart, maar hopen dat de Deelkerk uiteindelijk onderdeel zal zijn van het gemeenteleven. André: 'Mijn droom is dat er

één keer in de maand op zondagochtend een Deelkerk is en dat de hele kerkgemeenschap een Deelkerk bijwoont. Met name om het samen getuigen van Jezus en met elkaar te delen wat het betekent in je leven. Dat is de droom die we hebben.'

Siebrich: 'Ik denk dat het ook al mooi is als het gewoon oké is. Dat het oké is dat de kerk één keer in de maand wat leger is, omdat er dan een heel aantal gezinnen op een andere manier bij elkaar zijn.'

GROTE DINGEN

Siebrich: 'Op het moment hebben vooral mensen die wat jonger zijn dan wij interesse. Wat mij raakt in het contact met hen, is dat er in jonge gezinnen en in huwelijken best veel nood is. Dan denk ik: Waar kunnen zulke gezinnen steun vandaan halen in de kerk? Gewoon een luisterend oor, of iets bemoedigends.'

André vult aan: 'Dan zitten we in de Deelkerk op de voorste rang en is het fijn dat er over gesproken kan worden en dat je elkaar ook tot hand en voet kan zijn.'

Siebrich: 'Je doet iets wat een beetje spannend is en dat maakt je ook afhankelijker, je voelt beter dat je afhankelijk bent, dat je het meer met God doet. Wat ik echt heb geleerd is dat er vanuit het kleine zoveel mogelijk is. Er kunnen zulke grote dingen gebeuren, doordat één persoon een keuze maakt om iets wel of niet te doen.'

Getuigen
en delen
**wat Jezus
betekent in
je leven.**

Dit was
zo duidelijk
van God

EEN LEVENSLANG **'JA'** TEGEN GOD

Als de Amerikaanse Chelsey Nugteren nog maar vijf jaar oud is, zegt ze 'ja' tegen Jezus en droomt ze er al van om zendeling te worden. Terwijl ze aanvankelijk hoopte om het Evangelie te verspreiden in Afrika of een andere verre uithoek van de aarde, wordt ze tijdens haar studententijd onverwacht verliefd op Nederland. Ze studeert een korte periode in Zwolle en ervaart een diepe bewogenheid voor Nederlanders. Terug in de VS lijkt elke deur naar Nederland gesloten en haar echtgenoot, Steve, heeft weinig interesse om te emigreren. Wanneer ze besluit haar droom op te geven, begint God op een bijzondere manier te werken.

Ik kan me herinneren dat ik in die periode een keer in een winkel in de VS een Nederlands accent hoorde en spontaan begon te huilen. Ik bad, ook samen met een vriendin, of God mijn liefde voor Nederland wilde wegnemen omdat het bijna pijnlijk was. Vervolgens begonnen er dingen te gebeuren. Steve raakte meer

open voor het idee om te emigreren en ik kwam in contact met een Vineyard gemeente in Amsterdam. We bedachten dat Steve een baan in natuurbeheer zou zoeken en ik voor de Vineyard zou gaan werken. Maar God legde in Steve's hart een diep verlangen voor een bediening met internationale studenten. Het was zo bijzonder om te zien hoe Steve hierin op God vertrouwde. Omdat ik mijn hele leven al een verlangen had voor zending en bij een kerk werkte, verwachten vrienden en familie dit van mij, maar voor Steve was het een grote transitie en een stap in overgave aan God.'

'In die tijd nam ik contact op met Laurence Koo (staflid Navigators in Amerika) om hem te vragen hoe het proces rondom het aanvragen van een visum werkt. Laurence vroeg ons: "Heb je er wel eens over nagedacht om met Navigators te gaan werken?" Ons beeld van Navigators toentertijd was dat dit niet paste bij wat we wilden, maar nadat we in contact kwamen ontdekten we dat dit wel zo was. Zodoende groeide het plan om naar Amsterdam te verhuizen waar Steve met de internationale studenten zou gaan werken. Zes maanden voor die verhuizing had ik een droom. Ik werd wakker met het woord 'Wageningen' in mijn hoofd. Ik googelde het en maakte Steve om half 4 's nachts wakker: "Moet je deze stad zien!" Alles wat ik over Wageningen las maakte me steeds enthousiaster. We bedachten dat we eerst naar Amsterdam zouden verhuizen en mogelijk later naar deze coole stad Wageningen, maar we spraken er met niemand over. Twee maanden voor de verhuizing spraken we met Bob Esmeijer (directeur Navigators) en hij vertelde: "We hebben voor jullie gebeden en er kwam een gedachte bij ons op. We weten dat jullie gepassioneerd zijn over Amsterdam, maar wat denken jullie van Wageningen?" Ik begon meteen te huilen. Dit was zo duidelijk van God! Later hoorden we dat er een kleine internationale bijbelstudiegroep in Wageningen was die bad om leiders.'

Ik leerde van haar pure zoektocht naar Jezus

'In augustus 2019 reden we voor het eerst Wageningen binnen. De eerste maanden waren enorm opwindend, maar toen kwam corona. Alles wat we hadden opgebouwd moesten we opnieuw uitdenken. Toen we zagen hoe geïsoleerd mensen raakten voelden we wel dat dit voor ons de juiste tijd was om hier te zijn; om mensen samen te brengen op manieren die nog wel mogelijk waren. Eerst was ik vooral actief bij de Vineyard gemeente in Wageningen, maar na een tijdje werd ik steeds enthousiaster over wat God deed bij NIW (Navigators Internationals Wageningen) en daarom werd ik onderdeel van de NIW staf.'

'Een studente uit Engeland raakte betrokken bij NIW. Deze studente had ooit een spirituele ervaring in een Boeddhistisch klooster en in eerste instantie vond ik het spannend om met haar op te trekken, want ze had vragen waar ik geen antwoord op wist. Ik heb door met haar op te trekken zoveel geleerd, juist ook van haar pure en eerlijke zoektocht naar Jezus. Toen ze terugging naar Engeland, voelde ik me onzeker want ik wilde dat ze eerst een keuze voor Jezus zou maken, maar ik voelde dat God zei: "Vertrouw je Mij?" Recentelijk bezochten we een conferentie in Engeland en zochten we haar op. Ze nam ons mee naar haar kerk. Wat was het bemoedigend toen we zagen hoe actief ze betrokken was en God aanbad, ook al heeft ze nog steeds twijfels en vragen. Wij bedenken vaak wat wij willen dat de uitkomst is voor de mensen met wie we optrekken, maar we mogen plekken creëren waar mensen hun vragen kunnen stellen, zonder dat ze meteen kant-en-klare antwoorden krijgen. Plekken waar mensen ruimte krijgen om God te zoeken en Hij hun ontmoet in hun vragen en twijfels. Ik probeer te leren erop te vertrouwen dat Hij weet wat iemand nodig heeft en te geloven dat Hij zijn goede, 'levenslange' werk zal voltooien met iedereen en dat alles goed is in Zijn timing.'

OP WEG NAAR ZWEDEN

Als iemand mij een jaar geleden had verteld dat ik ging emigreren, **had ik die persoon hard uitgelachen.** Überhaupt verhuizen uit mijn mooie appartement, mijn vrienden en familie achterlaten en mijn werk in Ede loslaten? Ik dacht het niet. Laat staan naar een land verhuizen waar ik niet eerder ben geweest en de taal niet spreek.

Toch gebeurt het: deze herfst hoop ik, Lisanne van Velsen, voor ongeveer 3 jaar naar Zweden te vertrekken om daar, samen met het lokale team, voor Navigators te werken!

In de afgelopen jaren merkte ik dat God soms een klein duwtje gaf in de richting van leren loslaten en missie op een andere plek. Bij onze studenten zie ik dat God aan het werk is en het is een grote eer om daar deel van te mogen zijn. Toch voelde ik me daarnaast steeds minder op mijn plek en passen de gebruiken en manieren van een goed georganiseerde vereniging steeds minder goed bij mijn verlangen om in relatie met mensen te gaan die God (nog) niet kennen als liefdevolle Vader. Toen de vraag om te emigreren kwam, was het alsof God met een magneet mij die kant op trok. De tekst uit Jesaja, 'Hier ben ik, zend mij', kwam steeds weer op mijn pad. God heeft in de afgelopen jaren het bereid zijn om te volgen, steeds dieper in mij laten wortelen.

De afgelopen maanden bad ik hier veel over en sprak ik erover met anderen. Tijdens een missiereis naar Göteborg voelde ik tijdens een gesprek met 2 Zweedse studentes die magneet weer: dit is waar God mij hebben wil. Een week later maakte ik de keuze om te gaan!

Ik ben me heel bewust van wat ik achterlaat. Dat maakt dankbaar maar ook wat verdrietig en gespannen. Gaat God door in Ede? JA! Komt God in Zweden ook weer opdagen? Ik denk het wel! Hij verandert niet. Zweden scoort als land hoog op individualisme en seculariteit. Maar ik vertrouw dat God door mij heen zijn liefde toont aan studenten daar.

Volg mijn avonturen via Instagram:
@lisanne.in.sweden of scan de QR-code

‘Een vriend zei eens tegen me: **Is studeren het enige wat je in je studententijd wil doen?** Deze opmerking heeft God als een zaadje in mijn hoofd geplant. Het leidde er uiteindelijk toe dat ik vorig jaar via Navigators Missions ben uitgezonden naar **Birmingham in Engeland**. Daar heb ik een half jaar met de lokale Navigators meegewerkt. Het werd een mooie invulling voor de periode tussen mijn bachelor- en mijn masterstudie en ik ontdekte dat het werk van Navigators veel groter is dan ik dacht. Er zijn mensen actief in meer dan **honderd landen!**’

MISSIONAIR AVONTUUR

IN BIRMINGHAM

INTERVIEW: JAAP KORVING • FOTOGRAFIE: @MIRJAM VAN KLAARBERGEN PHOTOGRAPHY

An het woord is Joep Blanksma, een techneut uit Enschede, die inmiddels terug is in Nederland om zijn master Sustainable Energy Technology af te ronden. ‘Ik heb ontzettend veel geleerd van de ervaring in Birmingham!’

UITDAGENDE VOORBEREIDING

‘De voorbereiding voor mijn missie was uitdagend. Je moet in een land waar je nog niemand kent contacten opdoen, een plek regelen om te verblijven, je hebt een visum nodig en een manier om je reis te bekostigen. Zo moesten er veel praktische dingen geregeld worden. Door corona was het onzeker wat ik kon bijdragen, maar God gaf

me de innerlijke overtuiging dat het wel goed zou komen, ondanks de onzekerheden. Wat ik anderen wil meegeven die een missionair tussenjaar voorbereiden, is het belang van een goede mindset. Je moet jezelf willen uitdagen, een pionier zijn, initiatief kunnen nemen, bepaalde angsten overwinnen. Je hebt overtuiging nodig en een duidelijk doel.’

WERKEN IN BIRMINGHAM

‘Mijn werk in Birmingham was heel divers. Op maandagochtend deden we vaak een gebedswandeling op de campus, wat ik heel gaaf vond. Op maandagavond was er Bijbelstudie met studenten. Op woensdag

voerden we gesprekken op de campus en op donderdag had ik tijd met mijn mentor Wouter. Hij hielp me reflecteren op mijn persoonlijke en geestelijke groei. Daarnaast deed ik mee in het programma Connect, een trainingsjaar van Navigators. Dat houdt in dat je veel Bijbelstudie doet en boeken leest, maar je leert ook door je ervaringen: je bezoekt bijvoorbeeld mensen om van hen te leren. Soms hielp ik bij het organiseren van een weekend en mocht ik Bijbelstudies vertalen. Ook investeerde ik één-op-één in studenten. Ik leerde dus op intellectueel vlak over theologische onderwerpen, maar ook

Wie kan jij ondersteunen in zijn wandel met God?

door zelf dingen te doen. Ik heb erg gewaardeerd dat ik daar meer tijd had voor mezelf, voor God en voor nieuwe contacten. Ik was flexibel en kon mijn leven opnieuw gaan inrichten vanuit goede prioriteiten. Zo nam ik dagelijks tijd voor God, en kon ik mezelf beschikbaar maken voor gesprekken met studenten.'

EENZAAM

'Wat me tegenviel was dat ik me eenzamer voelde dan ik van tevoren had verwacht. Niemand daar kende mij echt, kende mijn hele verhaal. Het was ook moeilijk dat vanwege de reisbeperkingen

er maar weinig mensen vanuit Nederland op bezoek kwamen. Gelukkig waren veel studenten in de groep wel op zoek naar vriendschappen. Met Wouter en Suzanne Vonk, de Nederlandse zendelingen in Birmingham, had ik een open en eerlijk contact en ik kon er vaak terecht. We hebben intensief opgetrokken en ik heb veel van hen geleerd.

Een belangrijke les was dat ik mijn emoties vaker mag uiten, in plaats van ze weg te drukken. Ik leerde ook om meer afhankelijk van God te leven, in grote en in kleine dingen, zoals nieuwe vriendschappen, voldoende financiën en huisvesting.'

INVESTEREN IN ENKELINGEN

'In Engeland heb ik ook duidelijker gezien wat de kern is van de visie van Navigators: investeren in enkelingen, discipelen helpen groeien om arbeiders in Gods Koninkrijk te worden.

De MPD-training was onderdeel van mijn voorbereiding, je leert wat de Bijbelse visie is op geld en vrijgevigheid. Het vragen om ondersteuning van mijn eigen missie leerde mij om zelf ook vrijgeviger te worden en anderen te ondersteunen die met zending bezig zijn. Ik zag dat God voorziet en dat het goedkomt. Veel mensen staan klaar om je helpen als je wat goeds wil gaan doen. Het hielp mij om meer op God te leren vertrouwen. Het Connect trainingsjaar heeft me veel gebracht: een eyeopener voor mij was de nadruk die Jezus legt op kleinschalig discipelschap. Ik leerde om me af te vragen: Wie zijn de personen in wie jij zou kunnen investeren? Wie zou jij kunnen ondersteunen in zijn wandel met God?'

GEWOON GAAN!

'Ik raad het anderen zeker aan om ook een periode in het buitenland te gaan werken met Navigators. Het is een levensveranderende ervaring voor me geweest. Je leert veel over jezelf en je leert anders naar je context thuis te kijken. Ook kreeg ik meer waardering voor de relaties die ik in Nederland heb, en ik zie nu duidelijker waar God me roept en in wie ik hier zou kunnen investeren.

Het is een mooie reis waarin je veel met God gaat optrekken en dichterbij Hem toegroeit. Mijn advies aan mensen die dit overwegen zou zijn: gewoon gaan!'

COLUMN/ELLEN

Na drie jaar van zoeken, bidden, wachten en een hele hoop onverwachte wendingen, woon ik, samen met GertPaul en onze drie kinderen Boaz, Jesse en Ezra sinds april 2019 in Bergen, Noorwegen. Na elf jaar in het Navigator studentenwerk in Nederland ondersteunen we nu de Noorse tak: Navigatørene.

VANZELFSPREKEND

Wat ik ontzettend leuk vind aan Noren is dat ze zich absoluut niet schamen voor hun wortels. Integendeel, ze zijn er juist heel trots op. De klederdracht (bunad) van de streek waar ze vandaan komen, wordt gedragen op alle hoogtijdagen. Door iedereen. Van kind tot student, van hippe dertiger tot opa's en oma's. Het zijn dan ook vaak hele mooie, kostbare erfstukken, maar toch. Ik zie in Nederland nog niet gauw een student in klederdracht naar de kerk of naar een feest gaan.

Ook het dialect dat ze van huis uit spreken, wordt niet verdoezeld. Er is hier geen Algemeen Beschaafd Noors; iedereen spreekt overal zijn eigen dialect. Soms is het alsof je een Noord Groninger hoort praten tegen een Zeeuw, allebei in hun eigen dialect. Zelf verstaan ze elkaar prima, voor ons is het een extra uitdaging. Een gesprek verloopt toch wat stroef als je, net als ik laatst, denkt dat iemand in het bestuur van het grootste museum van de stad zit (KODE), in plaats van het plaatselijke koor (koret) ☺

Maar praten over hun christelijke wortels is veel minder vanzelfsprekend. En dat verrast mij dan weer. Bunads, dialecten, maar ook andere persoonlijke dingen als loon of het aankoopbedrag van een huis zijn prima gespreksonderwerpen, maar als God ter sprake komt klappen veel christenen dicht. Deels leert de cultuur dat geloof een privé zaak is, maar er heerst ook een, soms onterechte, angst voor een negatieve reactie. Want het is toch niet heel vaak dat mensen echt negatief reageren. Daar zijn ze veel te beleefd voor ☺, maar soms is er ook oprechte interesse. En waar dat er niet is beginnen ze gewoon over iets anders.

Daarom proberen we met onze studenten woorden en zinnen te vinden waarmee ze met eenzelfde vanzelfsprekendheid als over bunad of dialect, kunnen vertellen over hun relatie met God. Woorden die bij hen passen en begrijpelijk of zelfs aantrekkelijk zijn voor hun gesprekspartner. Dat is niet makkelijk, maar waar het lukt is dat zo mooi om te zien. Dat God onderwerp van gesprek mag zijn. Naast de bunad en naast het dialect.

Maandag 9 mei stond de vismarkt in Groningen vol lange tafels die werden gevuld met heerlijk eten. Navigators Studenten vereniging Groningen trakteerde achthonderd mensen op een heerlijk diner. De aanmeldingen stroomden binnen en al snel waren alle plekken bezet. Voor dit diner werden er groepen uitgenodigd uit alle lagen van de samenleving. Groepen die normaal gesproken niet vaak met elkaar in contact komen. Veel studenten van N.S.G. aten ook mee en zo was er alle ruimte voor mooie gesprekken met elkaar. N.S.G. hoopt op deze manier een stukje van Gods liefde voor iedereen, waar je ook vandaan komt, te laten zien.

**GRATIS
STADSDINER**

IN GRONINGEN

COLOFON

NAV. is het relatiemagazine van Navigators. Het verschijnt 3 keer per jaar.

REDACTIE:

Marieke Boersma-Lensen
(hoofdredacteur)

MEDEWERKERS:

Matthijs den Dekker,
Bob Esmeijer, Marlies Hoekman,
Mirjam van Klaarbergen (fotograaf),
Jaap Korving, Ellen van der Vlies,
Jeanette Vos, Bert Woudstra
(fotograaf)

Navigators
Hoofdstraat 55
3971 KB Driebergen
Tel.: 0343 - 520104
magazine@navigators.nl
www.navigators.nl

ADRESWIJZIGINGEN:

adres@navigators.nl

GIFTEN:

IBAN: NL 92 TRIO 0320 010 112
De belastingdienst heeft
Navigators aangewezen als
ANBI en daarmee zijn uw giften
aan ons aftrekbaar.

VORMGEVING:

IDD zet in beweging
www.idd.nu

DRUKWERK:

Den Hoed Quality Printing
www.drukkerijdenhoed.nl
Wijk bij Duurstede

Overname van artikelen en/of
illustraties en foto's is uitsluitend
toegestaan na schriftelijke
toestemming van de redactie.

ISSN: 2468-0222

NAVIGATORS STEUNEN

1. Door een gift over te maken via onze site: www.navigators.nl
2. Door de GIVT code hiernaast te scannen, informatie vindt u op www.givtapp.net. Deze gift wordt anoniem verwerkt.
3. Door via uw bank uw gift over te maken. U neemt daarvoor de gegevens hiernaast over om uw gift over te maken. Dat kan via internetbankieren, mobielbankieren of via het overschrijvingsformulier van uw bank.

Bedrag	€.
Naam ontvanger	Stichting De Navigators Driebergen
IBAN	NL 92 TRIO 0320 010 112
Omschrijving	Partner in de missie

Waar geeft u bijvoorbeeld voor?

Partner in de missie van Navigators - Team bedrijfsvoering

Vanuit ons nieuwe pand ...

... werkt ons team
Bedrijfsvoering ...

...intensief aan
onze nieuwe taken

Iedereen draagt bij - support de ondersteunende diensten met een (extra) donatie